

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

พัชรี กล่อมเมือง^{1,*}, ณัฐฐา เกิดทรัพย์², วชิรินทร์ อินทพรหม³, วณิฎา ศิริวรสกุล⁴, พัลลภณ ลินหนังสือ⁵
^{1,2,3,4,5}สาขาวิชารัฐศาสตร์ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Received: 08 February 2024

Revised: 08 May 2024

Accepted: 04 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ (2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้วยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ หน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครนายก และผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลดงละคร จำนวน 20 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการตีความเชิงอุปนัย และการวิเคราะห์เชิงตรรกะแล้วใช้การพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตลาดการท่องเที่ยว และด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมุ่งเน้นที่แหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และการตลาดการท่องเที่ยว และ 2) แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยว การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการตลาดการท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร จังหวัดนครนายก

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: nongam_patcharee@hotmail.com

Cultural Tourism Promotion of Dong Lakhon Subdistrict of Mueang Nakhon Nayok District in Nakhon Nayok Province

Patcharee Klommuang^{1,*}, Natta Kertsup², Watcharin Inthaprom³,

Wanida Siriworasakul⁴, Panlayamon Sinnang⁵

^{1,2,3,4,5}Political Science and Public Administration Program,

Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

Received: 08 February 2024

Revised: 08 May 2024

Accepted: 04 June 2024

Abstract

The two objectives of this research were (1) to examine the current state of cultural tourism promotion and (1) to propose guidelines for developing the promotion of cultural tourism in the Dong Lakorn Subdistrict, Mueang Nakhon Nayok District, Nakhon Nayok Province. A sample of 381 individuals participated in the study, providing quantitative data through questionnaires. Qualitative data were collected through interviews with 20 key informants from Tourism Authority of Thailand, Nakhon Nayok Province, and community leaders in Dong Lakorn Subdistrict. Data analysis employed both descriptive statistics for quantitative data and inductive interpretation with logical analysis for qualitative insights. The findings revealed that overall cultural tourism promotion, encompassing service provision, marketing, and tourist activities, was at a high level. The study proposes guidelines for enhancing cultural tourism in Dong Lakorn Subdistrict, including the development of tourist attractions and activities, establishment of cultural tourism routes, provision of services, cultural tourism management, and organization of promotional activities and tourism marketing.

Keywords: Promotion, Cultural Tourism, Dong Lakhon Subdistrict, Nakhon Nayok Province

* Corresponding Author; E-mail: nongam_patcharee@hotmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงมีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงานและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่งรวมถึงการค้าและการลงทุน เมื่อประเทศไทยประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วและมีความอ่อนไหวง่ายจากปัจจัยด้านลบทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (Chuaybamrung, 2009)

สถานการณ์และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความท้าทายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยหลายประเด็น สังคมไทยในปัจจุบันมีความตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม เทศกาล รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น ทั้งนี้การตื่นตัวของวัฒนธรรมประกอบกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของในแต่ละพื้นที่เป็นจุดกำเนิดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังจะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้กลายเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในยุโรป อีกทั้งประเทศอื่น ๆ ได้พยายามที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศของตนเอง นอกจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะสามารถนำรายได้ เข้าสู่ประเทศและนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาคแล้ว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป สำหรับประเทศไทยแล้ว การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ดีท่ามกลางการแข่งขันของตลาดท่องเที่ยวที่สูงขึ้น กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวและมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน (Department of Tourism, Ministry of Tourism and Sports, 2023) การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมและการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่กันซึ่งการรักษา มรดกวัฒนธรรมเป็นประโยชน์ด้านองค์ความรู้และการให้คุณค่าแก่สังคม ในขณะที่การพัฒนาการท่องเที่ยวนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ของชุมชน การจัดหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้แนวคิดหลักเพื่อใช้ในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมประกอบด้วยแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และแนวคิดเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละแนวคิดจะประกอบด้วยกลยุทธ์และแนวทางสนับสนุนที่จะนำไปสู่การจัดการมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมให้เป็นอย่างดีเหมาะสม

ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก มีทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนต่าง ๆ (Nakhon Nayok Provincial Office, 2022) ซึ่งจังหวัดนครนายกก็ได้มีนโยบายในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2561-2565 และหากได้มีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมก็จะเป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของจังหวัดนครนายกได้ แต่ทั้งนี้ยังไม่มีส่งเสริมหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ให้เป็นที่รู้จักเท่าที่ควรและไม่เกิดเป็นรูปธรรม

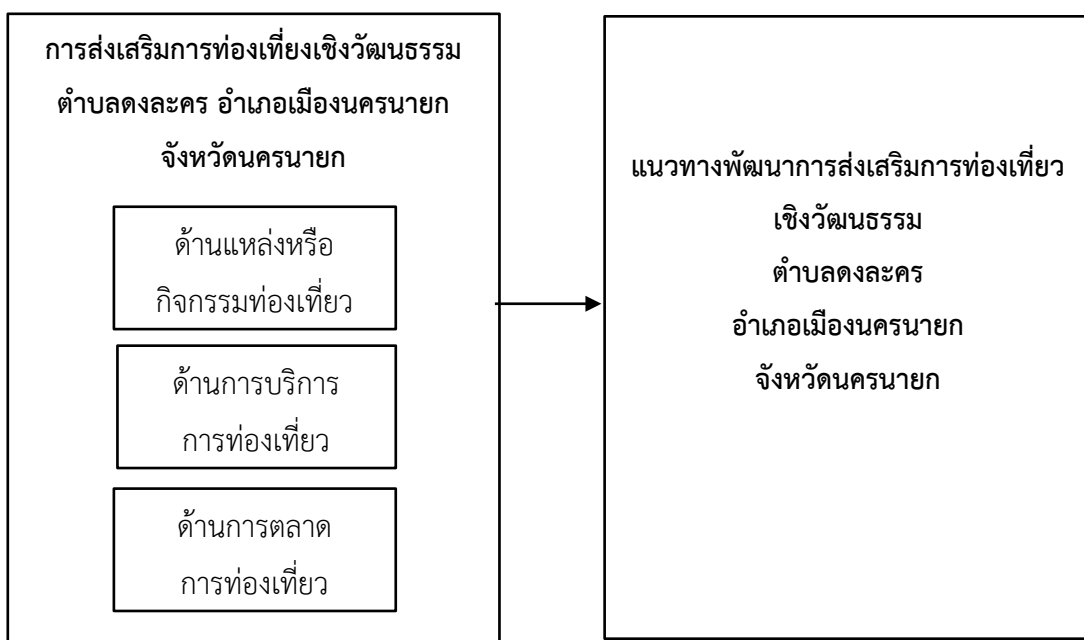
จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ให้มีศักยภาพรองรับ

การท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้เกิดความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
2. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยศึกษาถึงสภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย การบริการเกี่ยวกับสถานที่และสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้มีเส้นทางเข้าถึงได้ง่าย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ถนน ป้าย แผนที่ ห้องน้ำ ถังขยะ แก้วน้ำ ที่นั่งพักผ่อน ศาลาหรือซุ้มพักผ่อน ระบบไฟฟ้าให้แสงสว่าง รั้วและอุปกรณ์ป้องกัน สัญญาณเตือนภัย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จุดรับบริจาคเงิน เจ้าหน้าที่เก็บขยะและสิ่งปฏิกูลภายในแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงภูมิทัศน์ การส่งเสริมชุมชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมชมวิถีชีวิต การจัดกิจกรรมสาธิต ลานแสดงการละเล่นพื้นบ้าน การจัดระบบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว จัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมบูรณาการร่วมกับจังหวัด

2. ด้านการบริการการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย การสนับสนุนหรือจัดให้มีการให้บริการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือสื่อสารเพื่อการรักษาความปลอดภัย การจัดทำป้าย ประกาศจุดเตือนที่เป็นอันตราย การอำนวยความสะดวกในด้านอาหารและที่พักค้างแรมที่สะอาดและปลอดภัย การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก การบริการด้านความบันเทิง การพักผ่อนหรือนันทนาการ การบริการนำเที่ยว ได้แก่ การจัดรถบริการนำเที่ยว จัดเจ้าหน้าที่ประจำรถนำเที่ยว จัดบริการยูมัคคุเทศก์ การบริการเอกสาร แผ่นพับ และการบริการด้านระบบสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว เช่น การบริการอินเทอร์เน็ต

3. ด้านการตลาดการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย การกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยวทั้งระยะสั้นและระยะยาว จัดทำแผนที่และเส้นทางท่องเที่ยวภายในพื้นที่ จัดทำระบบโฆษณาและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายกับหน่วยงานภาครัฐและสมาคมท่องเที่ยวภาคธุรกิจ ส่วนแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแนวทาง วิธีการหรือมาตรการที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยการแจกแบบสอบถามประชากรและนักท่องเที่ยวตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์และจัดทำเวทีกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสังเกตสภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก รวมเป็นจำนวนทั้งหมด 8,155 คน (Registration Management Office, Department of Provincial Administration, 2023) ตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวน 381 คน ด้วยวิธีการใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 381 คน และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive selection) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยอาศัยสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้แทนจากหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครนายกหรือตัวแทนองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก รวมจำนวน 20 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามด้วยการนำกรอบแนวคิดการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาสร้างแบบสอบถาม และการวิจัยเชิง

คุณภาพ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวน 381 คน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมแบบสำรวจได้ทั้งหมด 381 คน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปบันทึกด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัย และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และสนทนากลุ่มด้วยการจัดทำเวทีชุมชน ได้แก่ หน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครนายก ตัวแทนองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้นำชุมชนในพื้นที่ ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เพื่อหาแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และระดมสมองแนวทาง วิธีการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 13 หมู่บ้าน และมีการสังเกตสภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 13 หมู่บ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติเชิงพรรณนา ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาค่าความถี่ (n) และค่าร้อยละ (%) แบบสอบถามส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยายที่กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และแบบสอบถามส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้วยการตีความและสรุป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า และข้อมูลที่ได้นั้นมีความครบถ้วนสามารถนำไปตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ มีความน่าเชื่อถือและรายละเอียดเพียงพอที่สามารถนำมาอธิบายประกอบความสัมพันธ์ต่าง ๆ ด้วยการตีความสรุปเชิงอุปนัย และการวิเคราะห์เชิงตรรกะแล้วใช้การพรรณนาความ (Descriptive) แล้วนำมาสรุปเพื่อนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในพื้นที่ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวน 381 คน พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.9 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 49.1 มีอายุ 39-44 ปี ร้อยละ 23.1 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 34.1 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 29.1 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 34.1 และอาศัยอยู่ในชุมชน 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.0

2. ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= .722) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= .675) รองลงมา คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีการเดินทางคมนาคมที่สะดวกสบาย ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= .701) และลำดับสุดท้าย คือ ชุมชนมีร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= .862)

2.2 ด้านการตลาดการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .795) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .625) รองลงมา คือ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลท่องเที่ยวที่เน้นความมีประวัติอันยาวนาน เรื่องเล่า ตำนานที่น่าสนใจ และอัปเดตข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .686) และลำดับสุดท้าย คือ มีการแจกของที่ระลึกที่แสดงถึงเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .946)

2.3 ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = .341) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์ ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= .523) รองลงมา คือ ชุมชนมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= .606) และลำดับสุดท้าย คือ แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดกิจกรรมการพักผ่อนกับชาวบ้านแบบโฮมสเตย์เพื่อสัมผัสวิถีชุมชน ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= .832)

3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว (2) ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และ (3) ด้านการตลาดการท่องเที่ยว มีดังนี้

3.1 แหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก มีการนำเสนอเรื่องราวของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและทรัพยากรในท้องถิ่นผ่านการจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและกระบวนการ เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และเห็นคุณค่าจากการมีส่วนร่วมในสถานการณ์จริง การปฏิบัติจริง และการถ่ายทอดโดยคนในท้องถิ่น ได้แก่ (1) โบราณสถาน เมืองโบราณดงละคร (2) แหล่งเรียนรู้ตามวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น (3) เส้นทางท่องเที่ยวจักรยาน “ปั่นกินลม ชมดงละคร” (4) บ่อน้ำทิพย์ (5) คุน้ำคันดิน (คูเมืองกำแพงเมือง) (6) สระน้ำประจำประตูเมือง (7) วัดมณีวงศ์ (8) ตลาดน้ำดงละคร และ (9) งานประเพณีกวนข้าวทิพย์

3.2 การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ที่พัก ศูนย์บริการข้อมูล เป็นต้น การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่นี่จะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นสิ่งจูงใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) การให้บริการที่พัก (2) การให้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม (3) การให้บริการร้านค้าของที่ระลึก (4) การให้บริการจากศูนย์บริการข้อมูล และ (5) จุดบริการนักท่องเที่ยว

3.3 การตลาดการท่องเที่ยว พบว่า เป้าหมายสำคัญของการส่งเสริมการตลาด คือ การกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้เชิงบวกและตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ทั้งนี้การส่งเสริมการตลาดที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่จะกระตุ้นความสนใจของนักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นกำหนดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีกด้วย ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ตามที่ตนคาดหวัง ได้แก่ (1) ชุมชนจะต้องออกแบบกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว (2) ชุมชนจะต้องมีการบริหารจัดการด้วยตนเอง (3) ชุมชนมีอัตลักษณ์

และ 4) สร้างนักเล่าเรื่องภายในชุมชน รวมถึงการตลาดการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) การประชาสัมพันธ์ควบคู่กับการโฆษณา (2) สื่อประชาสัมพันธ์ผ่านระบบแอปพลิเคชัน You tube/Facebook (3) การจัดทำเป็น QR code ข้อมูลการท่องเที่ยว และ (4) เผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์

4. การพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.1 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย (1) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยว (2) การพัฒนาผู้นำท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ (3) สร้างจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.2 ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย (1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดสรรงบประมาณให้มีการจัดกิจกรรม (2) ควรจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครนายก และ (3) ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานภาคเอกชน

4.3 ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) โบราณสถาน (2) งานศิลปกรรม (3) สถาปัตยกรรม (4) งานเทศกาลและประเพณี (5) ศิลปหัตถกรรม และ (6) นาฏศิลป์

4.4 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) ชุมชนจะต้องออกแบบกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว (2) ชุมชนจะต้องมีการบริหารจัดการด้วยตนเอง (3) ชุมชนมีอัตลักษณ์ และ (4) สร้างนักเล่าเรื่องภายในชุมชน

4.5 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย (1) ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (2) ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (3) ควรกำหนดมาตรการ และข้อตกลงต่าง ๆ ร่วมกัน และ (4) ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.6 ด้านการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) ควรกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และ (2) หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ที่เหมาะสมและนำไปใช้ได้จริง โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) แหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยว (2) การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว (3) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (4) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว และ (5) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว

อภิปรายผล

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่า ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และด้านการตลาดการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ Rakkuea (2017) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยว รองลงมาคือด้านการตลาดการท่องเที่ยว และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริการท่องเที่ยว ส่วนแนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลนครชุม มีแนวทางพัฒนาที่สำคัญได้แก่ (1) ด้านแหล่งหรือกิจกรรมท่องเที่ยวควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วให้ชุมชนบริหารจัดการตนเองสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดกิจกรรมชมวิถีชีวิตในชุมชน มีส่วนร่วมในการหาตลาด การหานักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวตามรอย

พระพุทธศาสนาให้หลากหลายเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และการจัดกิจกรรมสาธิตการทำพระเครื่องเมืองนครชุมแบบเจาะลึกถึงแหล่งเรียนรู้ ฝึกอบรมให้ความรู้กับเจ้าของแหล่งสาธิตการทำพระเครื่อง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี (2) ด้านการบริการการท่องเที่ยวควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกไว้บริการนักท่องเที่ยวและให้พ่อค้าแม่ค้าแต่งกายแบบย้อนยุค เพื่อเป็นการสร้างเสน่ห์และดึงดูดนักท่องเที่ยว จัดบริการyumkukเทศก์หรืออาสาสมัครนำเที่ยวของชุมชน และจัดบริการที่พักที่สะอาดและปลอดภัย ไว้บริการนักท่องเที่ยว และ 3) ด้านการตลาดการท่องเที่ยวควรสนับสนุนให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีคุณภาพโดยปรับปรุงและตรวจสอบ การประชาสัมพันธ์ในเฟซบุ๊กหรือเว็บไซต์ของเทศบาลให้ข้อมูลนั้นเป็นปัจจุบันและทันสมัย รวมไปถึงการร่วมมือกับสมาคมการท่องเที่ยวภาคธุรกิจ โรงแรมที่พัก ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น เช่น การให้ส่วนลดค่าอาหารและที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น และสอดคล้องกับ Puangpejara and Supasukumrong (2022) ได้ศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนไทยพวนถนนใหญ่ จังหวัดลพบุรี พบว่า ชาวไทยพวนถนนใหญ่มีเอกลักษณ์ในการดำรงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีภาษาพูดของตนเอง ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา มีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ไว้เคารพบูชา คือ วัดศาลตา ศาลาย มีประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของตนเอง นอกจากนี้ตำบลถนนใหญ่ยังมีจุดเด่น คือ การมีผืนดินที่สามารถผลิตเป็นดินสอพองคุณภาพดี อย่างไรก็ตามวิถีการดำรงชีวิตหลายประการถูกกลืนเข้ากับความทันสมัย ทายาทไทยพวนขาดความตระหนักไม่ให้ความสำคัญกับประเพณีของชุมชน และยังไม่มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีรูปแบบ ขาดการประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนไทยพวนถนนใหญ่ ได้แก่ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างจริงจังโดยภาครัฐ มีการสนับสนุนงบประมาณเพียงพอ ทำการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์และสถานที่ กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย กำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวที่เป็นระบบ ปรับปรุงการประชาสัมพันธ์และพัฒนาศักยภาพการบริการแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) แหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยว (2) การกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยว (3) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (4) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว และ (5) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ Klinmuenwai (2018) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า เขตพื้นที่ชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีศักยภาพของพื้นที่ในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากชุมชนท่ามะโอมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ที่ที่เก่าแก่เป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่น เช่น บ้านเสานัก บ้านหลุยส์ วัดประตูป้อง อีกทั้งยังมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เช่น การฟ้อนผีปู่ย่า ประเพณีตานข้าวหอมต่อประเพณีตานข้าวใหม่ ประเพณีตานเปรตพลี เป็นต้น และการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมควรใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะชุมชนท่ามะโอเป็นชุมชนที่มีความเก่าแก่ตั้งแต่โบราณของจังหวัดลำปาง ซึ่งมีโบราณสถานหลายแห่ง และมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีความพร้อมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยได้ศึกษาและได้หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับชุมชนและสามารถพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคตได้และสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แต่จะต้องมีการจัดสรรบุคลากรและต้องหาหน่วยงานในการรับผิดชอบและส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในพื้นที่ชุมชนและการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สอดคล้องกับ Lu (2006) ได้ศึกษาอำนาจการควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ การวางแผนของเกาะแห่งหนึ่งที่มีวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมในประเทศไต้หวัน พบว่า เกาะหลันยูซึ่งมีประชากรดั้งเดิมคือ ชาวยามิใช้วัฒนธรรมดั้งเดิมแต่เผชิญกับความกดดันจากนโยบายการอนุรักษ์ธรรมชาติ การกลมกลืนทางวัฒนธรรม กระแสหลักและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเมื่อประเมินผลกระทบจากด้านต่าง ๆ 3 ด้าน สรุปได้ว่าให้มีข้อเสนอแนะ เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนและพัฒนาเกาะหลันยู เพื่อให้วัฒนธรรมดั้งเดิมของคนพื้นเมืองดั้งเดิมชาวหลันยูสามารถ อยู่ได้ ซึ่งยังสอดคล้องกับ Anjum (2005) ได้ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของปากีสถานและการพัฒนา อ้างอิง แนวทางของ 3 ประเทศที่ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวผลการวิจัยกลยุทธ์และนโยบายที่ใช้โดยอินเดีย อียิปต์ และ UAE พบว่า ผลิตภัณฑ์เสริมที่ใช้บริการนักท่องเที่ยว และการบริการที่มีส่วนร่วมทำให้นักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับ Xie (2004) ได้วิจัยการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ไหหลำ ประเทศจีน (Authenticating Cultural Tourism: Folk Villages in Hainan, China) จากการวิจัยพบว่า การไปเที่ยวที่ไหหลำ เป็นการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมประจำเผ่าที่สืบทอดต่อกันมาในขณะเดียวกันก็มีการพิจารณาว่ามีความเหมาะสม กับการลงทุนหรือไม่ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ การนำเอาวัฒนธรรมของชนเผ่าลีในเกาะไหหลำ ประเทศจีน พัฒนาให้ เป็นหมู่บ้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมคนที่เข้ามามีบทบาทสำคัญคือรัฐบาล นักลงทุน นักท่องเที่ยวและกลุ่มชน พื้นเมือง โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานการพัฒนา ปี ค.ศ. 1989 เกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสินค้า วิวัฒนาการทาง วัฒนธรรม ตัวการที่เก็บรักษาวัฒนธรรมความมีเสรีภาพของชนเผ่า และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมีข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ แม้ว่าวัฒนธรรมหลายอย่างค่อนข้างจะสมบูรณ์และสวยงาม มีเอกลักษณ์แต่นักลงทุนบางคน มีความคิดเห็นขัดแย้งก่อความตึงเครียดในกลุ่มนักลงทุน เนื่องจากรัฐบาลสนใจเรื่อง เสรีภาพของประชาชนมากกว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวฝ่ายนักลงทุนเข้าใจในเจตนาของชนเผ่าผิดไปว่า พวกเขาต้องการงานและเงิน แต่พวกเขาต้องการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของพวกเขามากกว่า งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ดีอยู่แล้วไม่ควรจะไปให้ใครประเมินค่าเพื่อทำให้เกิดความสนใจ อีกทั้งเกาะไหหลำนี้ควรยึดความเป็นธรรมชาติและเอกลักษณ์ของตนเองไว้ไม่ควรยึดมาตรฐานพื้นฐานการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รัฐบาลควรมีนโยบายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยการนำ ความรู้ด้านวัฒนธรรม ประเพณี มาใช้ประโยชน์และสนับสนุนให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนใช้ศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็น การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางการเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ควรให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมวิถี การดำรงชีวิตวัฒนธรรมประเพณี และควรนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัวและ ชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ควบคู่กับการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป

1.3 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ ควรมีรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้แก่ โบราณสถาน เมืองโบราณดงละคร แหล่งเรียนรู้ตามวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น เส้นทางท่องเที่ยวจักรยาน “ปั่นกินลม ชมดงละคร” งานประเพณีกวนข้าวทิพย์ โดยให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำพาชุมชนไปสู่แนวทางในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อีกรูปแบบหนึ่ง ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความร่วมมือในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีกรูปแบบที่ทำให้ชุมชนมีความร่วมมือที่เข้มแข็งต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนพื้นฐานด้านวัฒนธรรมในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในจังหวัดนครนายก เพื่อศึกษาการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นว่ามีผลอย่างไรต่อรายได้ของชุมชนในพื้นที่ตำบลงละคร

2.3 ผู้นำชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงควรมีการศึกษาคุณลักษณะและศักยภาพของผู้นำชุมชน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Anjum, S. (2005). *The Tourism Potential of Pakistan and Future Development. Thesis of the Degree of Master of Science Program in Hospitality and Tourism.* USA: University of Wisconsin.
- Chuaybamrung, T. (2009). *Development of management system and research mechanism for tourism in the Andaman Province group.* Bangkok: Thailand Research Fund. (in Thai)
- Department of Tourism, Ministry of Tourism and Sports. (2023). *Domestic Tourism Statistics Classify by region and province 2023.* [Online]. Retrieved 30 March 2024, from: <https://www.mots.go.th/news/category/705>. (in Thai)
- Klinmuenwai, K. (2018). Guidelines for Support Cultural Tourism Destination at Tha Ma-O Community Mueng Distric Lampang Province. *Journal of Liberal Arts, Maejo University*, 6(1), 131-148. (in Thai)
- Lu, S. Y. (2006). *Control power, tourism development and conservation: Planning an island with a traditional culture.* USA: Harvard University.
- Nakhon Nayok Provincial Office. (2022). *Annual operational plan 2022 of Nakhon Nayok Province.* Nakhon Nayok: Nakhon Nayok Provincial Office.
- Puangpejara, K. and Supasuktrumrong, C. (2022). Cultural Tourism Promotion with Local Wisdom and Cultural Capital of Thai Phuan Community at Thanon Yai, Lop Buri Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 41(6), 49-65. (in Thai)
- Rakkuea, S. (2017). *Guidelines for developing the promotion of cultural tourism of Nakhon Chum Subdistrict Municipality, Mueang Kamphaeng Phet District, Kamphaeng Phet Province.* The Proceedings of the 4th National Academic Conference. Research Institute, Kamphaeng Phet Rajabhat University. (in Thai)

Registration Management Office, Department of Provincial Administration. (2023). *Demographic statistics*. [Online]. Retrieved 9 November 2023, from:

<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/home.php>. (in Thai)

Village Fund Network and Urban Community Pikul-ok sub-district. (2019). *Summary report of community fund network performance*. Nakhon Nayok: Village and Urban Community Fund Office. (in Thai)

Xie, P. F. (2004). *Authenticating Cultural Tourism: Folk Villages in Hainan, China*. Dissertation Abstracts International. Ontario, Canada: University of Waterloo, Faculty of Environment Theses and Dissertations Electronic Theses and Dissertations (UW).